

Ponuka tém záverečných diplomových prác na AR 2019/2020

Doc. Mgr. Alena Bohunická, PhD.

1. Metafory jazyka v diele vybraného autora alebo lingvistickej školy

Identifikácia a výklad metaforických konceptov v odborných (jazykovedných, filozofických či antropologických) prácach o jazyku s cieľom zistiť, aká predstava o jazyku riadi jeho poznávanie. Príklad: metafory jazykového relativizmu v prácach Sapira a Whorfa.

2. Štylistika odbornej komunikácie; žánre súčasnej odbornej komunikácie

Cieľom je podať charakteristiku súčasnej odbornej komunikácie zo štylistického hľadiska a následne navrhnúť typológiu žánrov odbornej komunikácie, ktorá zodpovedá súčasnej jazykovej situácii (vyše 20 rokov od posledného vydania Štylistiky Jozefa Mistrika).

3. Profil hovorového štýlu a jeho žánre – aktuálna charakteristika

Cieľom je podať charakteristiku hovorového štýlu, zodpovedajúcu súčasnej jazykovej situácii, a následne navrhnúť typológiu žánrov, ktoré v súčasnosti predstavujú komunikáciu v hovorovom štýle.

4. Verbálne a neverbálne rétorické kliše Slovákov v monologických prejavoch

Cieľom je interpretovať monologické rétorické prejavy z hľadiska komunikačnej kultúry a identifikovať stereotypné verbálne a neverbálne prvky slovenských rečníkov, ktoré sú prejavom „komunikačnej inkompetencie“, resp. oslabenej komunikačnej kompetencie v jej rečnickej zložke.

Prof. PhDr. Juraj Dolník, DrSc.

1. Migračný diskurz v slovenskom prostredí

2. Analýza jazykového poradenstva

3. Jazyková originalita v umeleckom texte

Mgr. Maryna Kazharnovich, PhD.

1. Komunikačné stratégie v politickom diskurze

2. Politická metafora a jej variety

3. Koncept *internet* v jazykom obraze sveta

Doc. Mgr. Gabriela Múcsková, PhD. pre bcl a mgr stupeň

1. Nárečie a tradičná ľudová kultúra

- východisko – heuristický výskum vo vybranom nárečovom prostredí so zameraním na konkrétnu oblasť tradičnej ľudovej kultúry (metódou nahrávania);
- analýza – lexikografické spracovanie identifikovaných lexikálnych jednotiek;
- cieľ – interpretácia lexiky z hľadiska motivácie, slovotvorby, dynamiky ľudovej terminológie, jazykových kontaktov a ľudového poznania.
(lokalitu, resp. región, a zameranie na konkrétnu oblasť tradičnej ľudovej kultúry si študent vyberá podľa vlastného záujmu a po dohode so školiteľkou).

2. Dynamika a variantnosť tradičných regionálnych dialektov v kontexte súčasnej jazykovej situácie

- východisko – heuristický výskum vo vybranom nárečovom prostredí (metódou nahrávania);
- analýza vybraných javov a porovnanie súčasného stavu so staršími výsledkami tradičnej dialektológie so zameraním na variantnosť, procesy archaizácie a neologizácie vo vývine nárečia;
- cieľ – zistenie aktuálneho stavu tradičnej regionálnej variety (resp. vybraných nárečových javov) na pozadí súčasnej jazykovej situácie vybraného regiónu; zachytenie prejavov dynamiky v stavbe a fungovaní tradičného nárečia a ich interpretácia z hľadiska synchronnej variantnosti v procese jazykového vývinu.
(lokalitu, resp. región, a zameranie na konkrétne štruktúrne nárečové javy si študent vyberá podľa vlastného záujmu a po dohode so školiteľkou).

3. Ľudová dialektológia – opis a interpretácia podoby a fungovania dialektov v súčasnej verejnej komunikácii a postojov k nim

- východisko – výskum zámernej aktualizácie nárečovej variety v prostredí verejnej komunikácie (v informačných a propagačných materiáloch, na internetových regionálnych stránkach, v jazykovej krajine a pod.) a opisov regionálnych nárečí, ktorých autormi zväčša nie sú dialektológovia alebo jazykovedci;
- analýza stratégie filologicky neškolených autorov pri opise nárečia a pri jeho prezentácii;
- cieľ – identifikácia motivácie vedomého využívania regionálneho nárečia vo verejnej komunikácii, postojov k nárečiam a spontánneho vnímania príznakových nárečových javov.
(lokalitu, resp. región a príslušnú oblasť verejnej komunikácie si študent vyberá podľa vlastného záujmu a po dohode so školiteľkou)

4. Jazyková situácia na vybranom území Slovenska, jej historické korene a súčasná podoba (so zameraním na jazykovo a nárečovo zmiešané areály)

- východisko – heuristický (terénny a archívny) výskum vo vybranom nárečovom prostredí zameraný na jazyky a ich nárečia (metódy: nahrávanie, anketa, dotazník);
- analýza sociálnej, komunikačnej a jazykovej zložky jazykovej situácie mikroregiónu a motivácií jej súčasnej dynamiky;
- cieľ – identifikácia kultúrnych a sociálnych faktorov dynamiky jazykovej situácie mikroregiónu a jej odraz v statuse, štruktúre a fungovaní jazykových variet.
(lokalitu, resp. región si študent vyberá podľa vlastného záujmu a po dohode so školiteľkou)

5. Iná téma z oblasti dialektológie, vývinu a dynamiky slovenského jazyka alebo teórie spisovného jazyka podľa osobného záujmu študenta – na základe osobného dohovoru

Mgr. Katarína Muziková, PhD.

1. Rozvíjanie interpretačnej kompetencie na hodinách slovenského jazyka

Práca bude zameraná na možnosti aplikácie poznatkov z lingvistiky pri rozvíjaní interpretačnej kompetencie žiakov na hodinách slovenského jazyka. Súčasťou práce bude navrhnutie didaktických aktivít a pracovných listov zameraných na prácu s textom, na jeho analýzu a interpretáciu.

(téma je určená pre študentov učiteľstva)

2. Využitie spoločenských hier/fotografie/filmu/komiksu ako didaktických pomôcok na hodinách slovenského jazyka

Práca bude zameraná na zhodnotenie možnosti využitia spoločenských hier/fotografie/filmu/komiksu ako didaktických pomôcok na hodinách slovenského jazyka na ZŠ alebo SŠ. Súčasťou práce bude navrhnutie konkrétnych aktivít, pri ktorých budú využité uvedené didaktické prostriedky, k vybraným témam zo ŠVP.

(téma je určená pre študentov učiteľstva)

3. Česko-slovenské jazykové kontakty v medzivojnovom období

Práca bude zameraná na analýzu fungovania českých kontaktných prvkov v spisovnej slovenčine v medzivojnovom období s cieľom zistiť, aký dosah na jazykovú prax mala oficiálna jazyková politika – čechoslovakizmus – a intenzívnejšie kontakty s češtinou. Analýza bude vychádzať z konfrontácie jazykovej praxe a dobových kodifikačných príručiek, resp. iných odborných textov.

Orbis Pictus Istropolitana – externý spolupracovník KSJ

1. Komparácia a funkčnosť spracovania vybranej témy v učebniciach základných/stredných škôl

Porovnanie prezentácie vybraného učiva v súčasných materiálno-didaktických prostriedkoch zo slovenského jazyka. Analýza funkčnosti, odbornosti a využitia v praxi na školách vo viacerých krajoch Slovenska. Zostavenie návrhov odporúčaní pre tvorcov a používateľov materiálno-didaktických prostriedkov zo slovenského jazyka.

Školiteľ: Mgr. Ľubomír Lábaj (lubomir.labaj@orbispictus.sk)

2. Analýza a proces tvorby materiálno-didaktických prostriedkov

Analýza prezentácie vybranej témy v rôznych materiálno-didaktických prostriedkoch slovenského jazyka pre daný ročník. Analýza funkčnosti jej spracovania a návrh vlastnej koncepcie s ukázkovými pracovnými listami.

Školiteľka: Mgr. Lucia Demková (lucia.demkova@orbispictus.sk)

Prof. PhDr. Oľga Orgoňová, CSc.

1. Štylistika a rétorika; miesto rečníckeho štýlu v typológii štýlov v slovenskej funkčnej štylistike

Prehľad nosných informácií z dejín štylistiky a rétoriky a vlastná teoretická reflexia sústredená na vzťah štylistiky a rétoriky v súčasnosti s dosahom na prípadnú revíziu profilu rečníckeho štýlu v súčasných slovenských funkčných štylistikách.

2. Štylistika každodennosti (so zameraním na dialogické komunikáty)

Profilovanie predmetu štylistiky spontánnej, bežnej, neformálnej komunikácie ako necieľavedomej produkčno-recepčnej aktivity na pozadí poznatkov konverzačnej analýzy či všeobecne interakčnej lingvistiky; skúmanie aspektov štylistickej kompetencie aktérov v každodennosti a efektov ich pôsobenia.

Mgr. Kristína Piatková, PhD.

1. Fenomén intertextuality v milostnom diskurze

Cieľom práce bude sonda do milostného diskurzu. Vymedziť tendencie, ktoré poukazujú na jedinečnosť milostného diskurzu v konfrontácii s intertextovosťou. Súčasťou práce bude vlastný výskumný materiál súkromných milostných textov.

2. Štylizácia slovenských hand-made tvorcov/internetových predajcov

Cieľom práce bude interpretácia jazykového materiálu z hľadiska prejavov ústnosti, spontánnosti či každodennosti v písaných internetových komunikátoch slovenských hand-made tvorcov/internetových predajcov.

3. Čo robí z človeka influenceru z hľadiska úspešnej dialogickej interakcie?

Cieľom práce bude skúmať podoby dialógov s infuencermi v mediálnom prostredí a interpretovať štylistický aspekt webových stránok/profilov súčasných influencerov.

4. Podcasty z pohľadu interakčnej štylistiky

Cieľom práce bude interpretácia podcastov a umiestnenie problematiky do súčasných trendov v štylistike; súčasťou bude uchopenie ich potenciálu v súčasnej interakčnej štylistike (even. podcastingu ako špecifického spôsobu interakcie).